

Poezia lui Štúr nu e plină de lacrimi și căinări. El cheamă energic poporul la luptă pentru libertate. În cîntecele sale istorice, preamărește figurile devenite legendare ale luptătorilor neînfricați pentru libertate ca Svätoboj și Mátuš din Trencin, care înfruntase pe Carol Robert. După pilda acestora, Štúr cere poporului său, ca și G. Coșbuc, să cadă mai degrabă în luptă, decît să piară în robie¹⁸.

Štúr a cîntat pădurile și poenile străbătute de izvoare, pe unde răsună cîntecele mamei și jocurile fericite ale copilăriei.

Cu opera și activitatea sa, L'. Štúr împlinea misiunea istorică de a elibera poporul din robie.

Pe acest drum se întilnește cu avîntul profetic și cu eroismul dus pînă la jertfirea de sine a unor poeți moderni și luptători pentru fericirea popoarelor, cum au fost Adam Mickiewicz, Pușchin ori Nic. Bălcescu. În deosebi, fără îndemnurile din Polonia, opera lui L'. Štúr nu se poate înțelege.

L'udovít Štúr pune literatura la temelia construirii vieții naționale slovacă. E și traducător fecund. Despre estetică a ținut o serie de prelegeri publice. El reprezintă în literatura slovacă romantismul, pe care l-a ancorat în realitățile poporului său. Literatura trebuie pusă în slujba poporului și a vieții. A combătut individualismul și pesimismul din romantismul occidental (Byron). În izvorul poeziei folclorice, găsea vigoare și prospețime.

Štúr a cules *Cîntecele și poveștile neamurilor slave*¹⁹.

Potrivit concepției lui Hegel, Štúr considera că slavii exprimă, într-un chip foarte original poezia lor, cele mai aprinse simțiri, cele mai scumpe creații ale închipuirii și spiritului lor. « Cîntecele și poveștile slavilor », sînt o creație organică a tuturor popoarelor slave, luate ca un întreg. Poeții pe care Štúr i-a îndemnat să se inspire din creația populară au îmbogățit literatura slovacă cu opere de o înaltă valoare artistică și ideologică.

Valoarea creației populare garantează slavilor un viitor mai bun, dacă-și vor dobîndi libertatea națională și independența statului și dacă se vor uni cu Rusia, care n-a fost niciodată înfrîntă. Štúr a criticat însă feudalismul și iobăgia « ca crime contra spiritului poporului ». Cere să se legitimeze folosirea în comun a pămîntului. Slavii trebuie să se unească pentru a aplica în viață toate idealurile umanității. Štúr a ajuns la aceste gînduri independent de concepția slavofililor ruși²⁰. Cunoștea din călătorii și lecturi multe realități despre Rusia, dar s-a înșelat, crezînd că toți slavii se vor uni dacă vor primi ortodoxia și limba rusă, ca limbă literară.²¹

¹⁸ Versul scurt și energic sugerează mișcarea :

« Hoj, do boje, lide moje,
do boje, do boje
Valčít' budem, až dobudnem
čestného pokoje. »

Prof. M. Pišut analizează just ce a dus « nou » poezia lui L. Štúr. (« Basne », Bratislava, 1954. Prefața).

¹⁹ *O národných piesňach a povestiach plemien slovanských*, Praga, 1853. În limba sîrbă s-au tipărit în 1857. În slovacă, 1932. Parțial s-au publicat în rusă și germană. Au fost editate în slovacă cu un studiu temeinic de V. Kochol. (Bratislava 1955, p. 362).

²⁰ Vezi de ex. F. D. Florinskij în a doua ediție a operei lui Štúr « Slavii și lumea viitorului ». — *Slovanstvo a svet buducnosti*. — (*Das Slaventhum und die Welt der Zukunft*). S-a tipărit la Moscova în 1867 și la Petrograd în 1909.

²¹ *Určeni Ruska v ohledu na Asii* în « Tatranka » 1842—1844.